

Abacuch

Oratio

tremuit et ab hac voce contra-*la.m.*

In*grediat* **S**icut hincenter patimur angustias omnes. et a tua committiturde totis vileservi tremimus. et non solus. sed vltro appeto. *In*grediat*.*

Grossib*m*eis

Non solus in carne sed etiam in medulli ossium et stratis putredie corporis et vermis seateat. ut cum per peccatis sustinuerit angustias oes captiuitatis. regescam cum abraha ysaac et iacob. et ceteris qui sunt plos accinctus. sed allegorice ut sit allegoria mixta historiq. quia aliqui historia ipsa metaphorice texti. nec sive eius metaphora allegoriam sonat. sed historia autem in persona populi dicit se libenter in captiuitate pati quilibet. ut eo tempore quiescat quo maledicet sceptris impiorum regnorum concubant lumen. ut post cum sanctis corobabel et iesu reuertatur in terram permissionis. sed hoc non vult littera libri.

Videns prophetam destrunctionem inimicorum victoria dei: reveritur ad seipsum dicens se malle cu iustis tribulari. quia cum malo eternaliter cruciari

Tribulatōnis quia tu omnia aufereris homini. sed illud homo cum interierit. non sumet omnia neque descendet cum eo gloria eius.

Sicis. sed non potest. et post ascende re ad p. a. quia veniet dies tribulatōnis. et ceteris in angustia constitutis. ego letabor in tua maiestate. vel cuius venerit dies indece euerionis. ego penite populo electus sum. et sociabo me discipulis christi ascendens montan. quia in morte eos docet. relictis inferius turbis. quia sicut ad quam venit eluiens id est populus indecorum non dat poma et ideo maledicunt nec fert fructum non in secula seculorum sed usque in seculum id est cu gentes intrauerint. hec est sicutus per qua rogat agricola id est gabriel. vel michael. cui commissus est populus indecorum. qui in passione percutitur. ut eis spatum peccatorum. et noli subuertere. et siquidem fecerit. s. suspensus subaudiatur. transferens in alteram vineam id est ecclesiā. **V**icit tertio per legem. per prophetas. per seipsum. Post passionem data penitentia

Sed si libet patiar quos passi sibi. **I**n*grediat* putredo in ossibus meis. et subrē me scareat. **U**lt. regnū **S**ic illa dies ire dies cala. et mihi. **S**ic semper enim ascensio malorum escam in die tribulatōnis ut iascē situr a iusto. **F**ortem bellatorem **B**ecaudet dicere tribulatus dā ad populu accinctū nūm. **F**icē enim nō florebit. et nō erit germe. **A**liud pmitit. omnia que dicit de facie in vineis. **D**icitur opus olimus et aliud facit ue. et arua non afferent cibuz. **A**bscidetur de ouili pecus. et non erit armamentum in psepibus. **E**go autē in domo gaudebo. et exultabo in **Q**ui non iustitia legis sed aliud deo iesu meo. **D**eūs dominus fortis ut calcem super sebas et basiliscum titudo mea. et ponet pedes meos inter ceteros qui habent virtutem cervi ponet me. quasi ceruorum. **E**t super excelsa qui primus in agone vicit inter ange mea deducet me. vitor. i psalmis los canam triumphum eius et in terra pacem bonibus. canenteui.

Incipit prologus in sopboniam prophetam.

Radu nthe brei cuiuscum prophete pater aut annus ponatur in titulo ipsos quoque prophetas fuisse. **U**nde et amos viii de duodecim prophetis qui dixit. non sum propheta nec filius prophete. sed pastor caprarum vellicans sicut monos: patris nomen in titulo non habere. **D**oc si verum est. sopbonias propheta qui nomine (ut ita dicitur) prophetico et glorijs maiorum suorum stirpe generatus est. **D**abuit enim patrem chusi. auum godoliam

etij. annis quia nō fecit fructum subuersa est. qui vero conuersi sunt ad populum gentium translati sunt ad quem propheta ascendit. **V**inea id est populus qui non fecit fructum sed spinas. non iudicium sed clamorem dices crucifige crucifige enz et non habemus regē nisi cesarem. q̄ occidit post seruos filium. et ideo exterminauit eas aper de silva. **O**lina id est populus. cuius ramis fructus oleaster inferitur. vel fons spiritus sanctus p pomorum dulcedie. **V**inea christus que dicit. ego sum virtus. **O**lina pater q̄ omne lumen. In libro iudicium dicunt ligna silvae renisse ad basi arbores ut regent super se quod nunquam fit. sed ramus impateis que habet spinas et ignem ut vulneret et burat arua. hierusalem olim in montibus sanctis. nunc campestris dicitur. quia non solus non alit rationales. sed pecora et boves q̄ portent ingun tei. sed omnia anserent a populo quia inique egit in deum. **H**ic autem dies tribulatōnis de colim matone accipis omnia ad eos referes qui dicunt se esse de ecclesia non habentes opera. et sicut. vinea. olina. i. trinitas non anserent eis fructum suum. et non solum non habebat frumenta hominum. sed nec abos pecorum et iumentorum. et non montibus in humili versatur.

Ego autem in **J**udis per orbem dispersis dicit propheta ex persona credentium. sed si de consummatō accipis. sic dicitur. sic pessima egypto. sicut uine. oliva. campi non dabant fructum et deficiebat pecora quia non habebant cibos et israel erubebat. sic in fine mundi quando refrigescet caritas. et non dabit fructus operibus tunc insustit. **L**etus dicet. **E**go autem in domo gaudebo. et educus ad summum cantabo tropheum. qui in principio dixi. Clamabo et non exaudies. qui de iniustia eius et de iudicio causatus sum laudabo equitatem.

Clericu[m] domini quod. In t[em]po uero generat[ur] p[ro]phet[us] et t[em]po nota[re] inter nota[re] caru[m] ponit etiā dousi[us] q[uo]d interpretat ethiopis me[us]. in q[uo]d nota[re] q[uo]d ille qui quād fuit ethiopis; verius est in penitentia. Juxta illud Ethio[pi]a haec et manus eius deo. Et recte sophonias; q[uo]d filius ethiopis; in co[lo]quentibus de penitentia scribit ethyopu[m] dicens Translumia ethyopie inde seret hostias mibi. In dieb[us] iostie, sicut dicunt dies beliebi q[uo]d ab eo illuminati sunt, ita et di[us] es[us] q[uo]d se lenauerūt ad teum, q[uo]d iostias ele[n]ano domi dicit, et su[us] vir iustus. Simul q[uo]d non tantu[m] q[uo]d biennio p[er] nunc reges israel. Et reges in da[re]m q[uo]d iam, x. tribus sub eccl[esi]a ab assyriis captivitate erat.

Cro[pi]hetas de ci[us]ione hierusalem et de captivitate inde et be[ne]niam p[er] nabucu[m]. q[uo]d captiuitas interfecto iostia visa e[st] incepisse, q[uo]d siq[ue] eius et nepotes no[n] tam regnasse credendi sunt q[uo]d iudicio habiti ab egipci rege, et chaldeis et diversis casib[us] cruciati, et cum hec capiuitas p[er] sceleribus p[er] illi imminaret, ne populus dicat se p[er] malos reges ad ydolatria co[g]itatu[m] datus ei rex iustus. q[uo]d qui iniquitate p[er] iudicata est ei rex iustus.

Sophonias speculator et archanorum dei cognitor audit clamores a porta p[er] scium, et ciu[us]ulum a secunda, et cōtritōem a collibus. Indicit quoq[ue] ciu[us]ulum habitatoribus pilea q[uo]d conticuit omnis populus chanaā dispierunt vniuersi qui inuoluti erant argento.

Th[is] boc est
Erbū domī

quod factum est ad i[us]ticiam ethiopis me[us] vel humilitas sophoniam filium chusim filii go[rd]mitudo dei sermo domini fortitudo domini dolie, filii amasie, filii ezechie, in elevato domi fides regis diebus iostie filii amon regis iuda, non ultra tribu[m] locum penitentie sed a facie longregans congregabo omnia ciu[us] terre contumiam omnia a facie terze dicit dominus. congregans hominem et pecus, congregans volatilia celi et pisces maris.

Et ruine impiorum erut, et disperdam homines a facie terre dicit dominus. Extensio manus gestum percutimus. Et extendam manum meā tinctis ostendit, sup iudam, et super omnes habentes hierusalem, et disperdam custodes baal qui pauci de cede hostium remanserunt, et ydolū sydoniorum de loco hoc reliquias baal, et non

Amon. Ammon, i-fides vanales post multa scelerata, et post captiuitatem in babyloniam et penitentiam, unde conlectus est de misericordiam, video in argumentu fidei sine qua crediderat teo filium suu[m] vocavit amon.

Longregas ho. et pe. Etiam bruta animalia sentient iram dei, et subuersis urbibus et interfectis hominibus solitudo extitit et raritas bestiarum et volucrum, et hoc ideo quia impiorum fuit nimis multitudine, ideo vastabantur. Potest et de consummatōe seculi accipi quād homines et peccata et vniuersa deficit, et tolleret iniquitas a facie terze.

Et extendam. Post ruinas impiorum et iniquorum ablaciones: contra iudam et hierusalem dominus loquitur. Judas enim et beniam in templo domini statua baal posuerunt, et in codice sanctuario ydola sibi et deo venerati sunt. Unde ydolorum sacerdotes non sacerdotes sed editios et fanaticos appellantur. Per iudam et hierusalem scilicet interpretatoe potest accipi anima cuiusque, a qua auferit dominus omnia predicta, vel in consummatōe seculi vel in fine ciu[us]um cum videre teum confiteri, et sensum pacis habuisse. De tali hierusalem disperseret deus omnē supbia[m] et fallos cultus in deo, et variouz errores dogmatis, et mundo et teo pariter seruient, et p[er] quotidiana peccata

anersionem a domino et neglectu in deo

All. Quando refrigerescet caritas multo et vita abundabit iniquitas, ut filius hominis veniens vir iuueniat fidem in terra, tunc deus peccaverit eos q[uo]d videntib[us] sibi nomen domini confiteri, et ecclesiam q[uo]d pace nomen habet, et auferet baalum qui interpretat in sublimioribus, i.e. tolleret vanam gloriam q[uo]d yslas in ecclesia, et nomina eorum q[uo]d solo nomine dicitur et presbiteri gloriantur, et q[uo]d adorant s.t.m.c. qui elevantur contra scientiam dei q[uo]d quid in mundo geritur ad oris et ad occasum stellarum referentes, et eos qui adorant dominum et melchon q[uo]d duobus dominis simul volunt placere deo et misericordia, q[uo]d edito rege deo habent reges mundi et hominem, et eos q[uo]d per malorum o[m]nia declinat a domino, et non reguntur cum per penitentiam.

Avertiun[is]. d.t.d.

qui relinquunt cultum eius iurant in melchon et adorant militiam celi.

Vilete a facie.

Apparata captiuitate cunctis impat silentiu[m] incuties maiorem timorem ex vicinitate ipsius captiuitatis.

Tropos. Omne temp[us]

ad p[er]petuoz eternitatis breue est exitus singulorum citio venit, ait g[loria] Lime ant o[m]nes, ne irata dei facies puniat eos vel in exitu cuiusque vel in p[er]manenti iudicio, et si iusti volueritis esse, non est vobis timendum, q[ui] ipauit dominus, et in veteri testamento figurales hostias ad remedium, et in novo sanguinem christi mundatore omnium per quem salvantur et sanctificantur apli et ceteri qui per eos sunt vocati.

Pot[est] dici q[uo]d sanctissimi canunt babylonios iustitione peccatis p[er] illi vi

dicantes dei iniuriam.

Ecce ritu die ho.

Mistice militabit de

us in die hostie filii sui

sup pontifices in degorum et sup regiam domini quia usq[ue] ad illud temp[us] fuerunt reges de dauid, et post hanc hostiam defecerunt, q[uo]d induit sunt v.p. qui recesserunt a p[re]cepcione et in dumeto dei exteriori suo opti. Possunt h[ab]ere de die iudicij accipi, quo puniet dominus principes qui lac comedunt, nec salutem gregis curant, et qui iactant se esse filios regis christi, et qui induit sunt non christo, sed in vestimento veteris hominis id est vitios. Et p[er] hoc ieccerunt se de ecclesia traditi satib[us], et omnes qui scelerib[us] peccaverint eccliam. Possunt h[ab]ere etiam de aia cuiusque intelligi, cu[m] sensus et cogitatio debet esse holopitiz regis dei q[uo]d induit se vestimentis diversorum vitiorum et implet tepli corporis sui iniuritate et dolo.

In gredie super limen. Juxta hebraicā veritatē q[uo]d transilium limen q[uo]d bystoricē sic dicitur, puniūt illos qui iuxta librum regū non calcant, limē ydolorum supstitutōibus seruientes.

Ecce erit in die illa. Porta p[er] limen vocat q[uo]d dicit diabolus et iopen et vicinior est mari a secunda signat portam secundi muri in codem climate

Collibus de monte syon et te excessio pte vrbis q ab hostib occupata sa-
cilio descensus erit ad pna. Multi ad babylonior pta huc referunt
Prima porta oculorum q apian ad concupiscendum. In iudicio grecum apie-
tur libri tota imago antiquorum scelerum exhibebitur ante oculos eorum. Post
clamorem huius portae sequitur vultus secundus, i. aurum. In his duob sensibus
maxime peccatum homo et punietur. videtur et audiatur totum ordinem suorum malorum
Et terore conteretur quidquid in hoc fuerit excelsum.

Cel in fine mundi
a prima porta pscia lu-
gebunt q suum non ser-
nauerunt baptisma, a
secunda q non egerunt
penitentiam de peccatis
et tunc conterentur q no-
luerunt humiliari per
bas duas portas in-
troit vel redditur ad
eccliam.

Cullulate habita-
descripto clamore q
erit in superiori porta ur-
bis supponit et te val-
le syloem quā ppat pile
i. vasi i q tundunt fru-
menta. q de porta pi-
scia et de secunda et de
collibus pruens exercit
cōtundet inferiora lo-
ca. chanaā vocat po-
pulum indigoz. **T**an
Semē chanaā n et no-
tuda

Cullulate. Vocā-
tur ad plantum qui i-
ma scelerum suorum sunt
d'mersi. **D**icit omnis plus cha-
signat in die iudicij cel-
saturas blasphemias
corā qui in celum po-
suerunt os suum. cha-
naā commotio. hoc
nomine vocantur inde
quorum pedes nunquam
sunt super petras.

Et erit in tem. il-
captivitatis p babilo-
nios vel romanos
quādū nullum pecca-
tum eorum qui legem
tei dimiserunt impa-
nitum remanebit. q
nullus remanebit ab
scinditis nec in clado,
nec in speluncis in qui-
b' reges et sacerdotes
setimor mortuus ab eo
derunt

Scrutabor hierusalem. Tempore iudicij scrutabitur teus cum su-
cera ecclesiam suam. et puniet contemptores mandatorum suorum. qui quasi
cārō se peccare dicentes blasphemant deum. dicentes q nec pīnia nec penas
possit reddere. et illis in cecitate deplorab apponet lucernam verbi sui et rōmis
q omnia in medium vitia pferet.

Dui dicunt. In die iudicij vel morte cuiusq q male erigebat ptra
deum vultabitur ut cessent a malo ope membra quibus prius nō bene vte-
bantur et domus quas edificabant in sanguine destruentur. et nō in lcp
sa domo. b' in bene edificata habitabitur. et q plantabāt vineā sodomo-
rum et non dei. id est non bibent vinum eāp' vt inebriantur cum ioseph in me-
ridie. his ppe est dies domini ad compatōm eternitatis vel qā mors vni
cuiusq plenissimā mundi facit.

In vitaq captiuitate exercitūt indeo celsus est. dom' dirute sunt. agri
vineeq vastate. et cā dicerent ad ppheras. q' vos cōminam. post longū
temp' enierit. dñs veloci plaga cito eos pcessit

et cōtritio magna a collibus. Ulu-
late habitatores pile. **L**onticūt
sib' qui
omnis populus chanaā. dispe-
tantas habent divitias ut cō putent se indu-
runt omnes inuoluti argento. Et
tos et septos.

erit in tempore illo scrutabor hie-
rusalez in lucernis. et visitabo sup
confidentes in virtuoso suis que fecibus com-
parant vel peccatis. **S**calū
viros desiros in fecibus suis. q
miant dei pudentiam dicentes q nec bonis bōa
dicunt in cordibus suis. Non fa-
nec malis mala possit redire. q' oia casu regat
ciet bene dominus. et nō faciet ma-

Siquis latronis vel furis vel pirate fortu-
le. Et erit fortitudo eorum in direc-
tione diripit dum infirmos reddit p' est illis
sua infirmitas

ptōnem. et domus eorum in deser-
tum. **E**gōdificabunt domus et nō
nō habitabunt. **S**odomorū
habitabūt. et plātabūt vineas et nō
bibet vinū earū. **J**urta est dies do-
mini magnus. iurta et velor nūmis

Vox diei domini amara. tribulabi-
tur ibi fortis. **D**ies irae dies illa. di-
es tribulatiōis et angustiōis. dies ca-
lamitatis et miserit. dies tenebra-
ruz et caliginis. dies nebulæ et tur-
binis. dies tubæ et clangoris super-
vir sunt parva vestigia rumarū.
ciuitates munitas. et super angu-
stias.

Th' propter crucem domini susti-
nuit bierusalem hec mala.
los excelsos. **E**t tribulabo hoies
pre magnitudine pressure ignorabunt quid
agent. **E**t hoc id est prius fundendo sanguis
et ambulabunt ut ceci. i' quis domi-

Jurta est dies domini. In consuetudine sculi vel in exitu cuiusq
dies domi erit amara bis qui male fontes fuerunt. cā etiā insti q' ignem sal-
uent. dies misericordia. q' dicet v' nob' q' miseri sum'. dies tenebrarū. q' eos q'
lucē oderat tenebris sequentur. dies nebulæ et t. veniet super eos tempetas dei
vñ et nouissima tuba dei terribilitatē col. sup ciuitates q' munierūt militudine
peccatorum. et ing' angulos. i. pūla opa et recta erit ira dei. **V**n' et ergo agitatur
pharisei qui adorat in angulo platearum a via dei qui arta et directa est de-
clinante et tortuosos angulos sectantes.

Juxta est di. d.
Dies vtrūq capi-
vitatis amara. q' ad-
amauititudine deū p'uo-
cauerunt. **T**o n' solū im-
becilles. b' fortissimi vi-
ri dep̄mēt. et q' lumen di-
respuerunt. tenets ob-
voluerunt. et q' noluerunt.
solēnus diep audire
tubas audient tubas
bellantiam. de exi-
dio munitarū ciuitati-
tū et excelsorū angulos
iudea. pl' ocul' q' scri-
ptis p'ōt cōgnola.

Et tribulabo ho-
Tin fine sculi u' cu' q'
tribulabūt q' u'hoies
vixerūt. et ut hoies mor-
tu' sūt. et q' p'ideat lu-
mē p'utūt ibūt ut ceci-
nūt u'niu'ritatē lūm' p'ne.

Quoniamite co-
nō digna dei amore.
gregamini gens non amabilis.
Ante q' imploratur q' p'betatum est. ante q'
priusq' p'ariatu'sio et visio qualit
p'ceptum dei p'paret sibi diem in quo effectus p'
puluerem transeuntem diem. ante
cepti sequatur. qui tam facile venit sicut pul-
q' veniat super vos ira furoris dñi
uis per transiens.

Querite dominum omnes māsue
ti terz. qui iudicium estis operati
Querite iustum. querite mansue-
tūt. si video hoc ut aliquo modo possit vitare vos
mansueti et iusti captiuitatem que p' nabucē-
tum. si quomodo abscondamini
vel romanos inferenda est iudicis que tāta erit
vt potentissimas vrbes philistinorū vobisq'
in die furoris domini. **N**ua gaza
opprimat

destructa erit. et ascalon in desertū
non furo sed manifesta luce in
captiuitate trahent

Azotum in meridie ejuscent. et ac-

poterunt. q' omnia terrena zelo dei tēnorabuntur.

Divites q' magis iniqtate p'gregauerūt diuitias p' eas nō poterūt libari.
q' r'gnis zeli dei succensus p' eos totā trā deu'orabit. ne lōgū tps' ī medio. q'
p' xlj. ānos fīta ē plūmatō n' solā ī i'slin. b' cūctis iudeā trans inhabitatib.

Dū ex zelo punit de'. ostēdit se amare humanā q'ām. nī em' amaret nī
eam zelaret. b' nec in silitudine mariti: peccati v'roris v'losceretur. **C**a. II

Quoniamite con- **P**ost descripōnem malorum futuroz in vitaq ca-
ptiuitate. p'nocat p'p'ls ad penitentiā

Cide demētā dei. p' p'minatoz. p'nocat ad p'nia. ne fa ciat q' p'miat'ē.

All. Multitudini credentia dei. **C**ōuenit in ecclām. sociam' caritate et
pace. o' gētes q' nō placet deo cā disciplina et mādata ei' vob' non placeat
b' agite penitentiā ante q' p'ceptōe dei veniet dies iudicij. In quo erunt
mali sūc puluis p'rasies. q' tpe nō erit loc' penitēdi b' recipiedi q' de' intu-
lerat iratus. **P**ossunt etiā b' aptari v'nicuq' de seculo transeunti.

Querite dominum. **O** custodes meorum p'ceptorum qui ad mei

imitationem in mundo humiliati estis. qui iudicium dei in mansuetudine opaties querite in istum cui pater dedit omne iudicium. querite mansuetum ut quidquid in vestra mansuetudine minus est ab eo qui fons mansuetus vobis est impleatur.

Querite dominum. Ill. Querantur mansueti ecclesie dominum, ut in consummatione mundi. vel exitu vniuersitatis pretergantur contra iram dei. qd diversi mali. diversis malis punientur. sed dicit gaza qd dicit fortitudo eius.

omnes qui de fortitudine corporis gloriantur. in die ire dei ad nichil redigentur. ascalon. i. ponderata vel ignis homicida. in ira dei mensuram sui sceleris sentient. et qd exarbit ad effundenduz sanguinem non diripetur ut gaza. sed in solitudinem redacta ignibus gebenne rscq ad puluerem crevabitur ractus. i. ignis genitatoris. s. qui ardente libidine incendio generat. non oculo iudicio. sed in meridie qd sancti plenam recipiet caritatem. in tenebris pietatis. et accaron. i. sternitas vel eradicatio. qd qui fructum non ferunt sed prona doctrina plurimos eradicant. ipsi qd eradicabuntur.

Ut qui habita. Predicta rastitatem qd magnorum urbium palestine. ad ipsas puntiam generaliter sermo dirigit et pdcit eis. ve in adventu babyloniorum. qd etiam illi qui iuxta mare habitant. tollent per eos.

Ut qui habita. Tropoli. Vnde in cōsideratione mundi. vel qd id est per ecclesiasticos viros comminatores ad illos corrigendos qui cum deberet habitare in iudea id est terra promissionis vel confessio malum habere in mari et fluctibus scelus contundit. et dicunt enim. qd etiam illi terra chana-

an semper in motu suo. et phylistei cadentes potione. hos disperdit deus de priori habitatone ut regio que prius continebat greges pditum. incipiat esse omne pecunum chulti. et iudas. i. vera confessio habitet in funiculo manus et cum mundi vespera aduenerit. de multis vocatis pauci electi qd nunc reliqui vocant te domino iuda; pascent eos qui prins in mari pascabantur et qui prins erant in ascalone. i. in quibus prius manabat crux imperfecto rum. ascalon em ignis homicida dicit. et hoc ideo quia deus visitavit populum suum. et eos qui facile sopherimatis tibicos recipiebant. ad veritatem agnitionem redactos facit inimicos victores.

Requies pastorum. In tantam venies rastitatem que letabaris in eversione inde. vt omnes urbes tuę miserrimę etiam oulia pastorum sint aduersus moab et filios ammon prophetia texit eo qd iuncti babilonijs transierunt sanctuarium dei et subiugato populo israel tecum blasphemaverunt. Nabuch. em subrata indea. circuantes urbes geciqz oppressi et qui putabant iudam se habere subiectum. habuere conseruum. Sub i-

sia ergo dum adhuc staret templum dirigit prophetis contra insultatores. ut mala quandam ipsi dei cetera per gentes malo alienarentur.

Audiui op. Ill. Per filios ammon et moab inde et hetici notantur et ipsi evidenter esse de genere abrae et effugisse incediū sodome et gomorae et habitare in segno parua. Sed quia generatio eorum in tenebris est. et filii loth. i. a deo declinantes et de incestis nuptiis. i. filii inde id est. vel confessoribus insultantes super possessionem illorum. suos terminos cupiunt magnificare. Confidete enim in sopherismatu subtilitate ecclastica cam rusticatem cotem nunt quasi indignam suis mysteriis. que qd ydola sibi confinxerint Ideo ipsi erant sicut sodoma et gomora. Vi dent quidem in hoc quod gentiles non sunt de iudicis exisse. sed quia blasphemant. in sodomam relabuntur. et sunt spes ariditate virtutum incedio separata. Sunt etiam multiplicatae viciorū acerbas infatuati salis. Quae ergo terram ecclesie non lucerunt possidere inquit enim erunt destituti.

Quia moab ut vastate quidem sunt urbes moabitae et filiorum ammō. sed non possunt dicere inde quod sup eos vicerint pluvias sulphuris. vel quod redacte sit in fauilla et cinerem. sed inde quod in his toria artans solent ad tempore sui messe refire vel refugeare. **Quoties sodoma et gomora et egyptus et damascus nominantur.** non de his dicitur. punitia quas oculis cernimus. sed de aliis spiritus alibus quibus sermo propheticus communatur.

Magnificati s. Magna clemētia dei contentur. blasphematur. termini eius peraduntur. Ipse contra mittit reliquias populi sui et in possessionem suam traducit. dispersens omnia dogmata eorum. quibus destruitur in loco suo. **Dorribilis deo.** Non terreat huius horror quia non fundet sanguinem super horum et blasphemantium. sed attenuabit ydola ut qui prius in errore dei beneficia non senserant deinceps necessitate sciant ydola nil perdere. et sic adorent eniā oēs remotissime insulę gentium. **Sed et vos.** Duo superiore capitula et hoc tertium referunt inde ad adventum sui christi quem putant futurum ut extrahat hierusalem et liberet populus suus de manu gentium a quibus non tenentur. **Ill.** Etiyopes sunt qui in vicis sunt demersi. qui etiam possunt ad meliora conuerti. vt nullus desperet de salute qui penitentia voluerit. Unde et moyses etiopissam duxit uxorem. Comminat autem sermo propheticus his qui in vicis permanentes tenebrarum colorum nolunt abluerere. et interficiendi sunt illo gladio qui vertitur ad custodiendam viam ligni vite. sed comminato sit. vt timentes penam peniteant ne quod comminat sustineant.

Vnde in sequentibus dicet. ultra flumina ethiopie inde supplices mei defarent munus michi. Extendet autem deus manum inferentem supplicia et aquilo. id est frigidis et duris sentient penas. Percutiet etiam assur id est dyabolum arguentem atque conuincentem. Suggerit enim peccata et postea arguit peccatores. quod est princeps assiriorum. et babet metropolim niniue. Perditio autem principi mundi etiam niniue. et mundus cum suo principe in solitudinem rediget. et nulli misericordia erit. Sed omnes ad ruinam eius sibi labunt. et mouebunt manus.

Cuiusque non in invenientibus ecclias accipiat; de ultimum temporibus hunc dicit intelligat. quoniam regnante antichristo redigenda est in solitudinem et tradenda bestiis et passa ratione propterea deserbit. quando erit homines se amantes tecum.

Chodie frustra qui domum iactant se esse de speciosa ecclasia. sed factis negant. in quibus vitiis greges habent et animalia veteri seruientia. et bestiae que corda eorum predidant. et onocrotalus vel cameleontes qui habent varios colores. et diuersis vitiis inherentes et hericulus spinosus et habitat in cordibus eorum. **C**onus est imunda avis. in fenestra. et in corporeis sensibus et semper audiunt. vel loquuntur mala. hec omnia ideo patientur quod cum sint dediti malis operibus. permittunt sibi beatitudinem. et alios despiciunt. et non cubile sunt bestiarum et ubi quis habiebat pater et filius et spiritus sanctus. et angeli amministratorum. non habent demones locum. et angelii prius manentes in illis. sed non transiunt mirabantur et stupebunt. nec sustentabunt rumentem. et levabunt manus remouendo a suscitatore eorum.

Cuius querat quod modo iuxta historiam ad tempora nabuchodonosor. sed prophetia refraethyopibus etiam nuncupatur et assiriis quibus medi et postmodum fecerant. legat historias. et innescat assirios quoque et ethiopem medis suisse subiectos. et cambis regnum et proprietae et oia. quod deinceps secuta sunt.

Omnes qui sunt de dyabolo et angelis eius hinc possunt accipi. quia vastaverunt vincam quod te aegyptio translata fuerat. transiit super animam quod te plus dei fuerat. et esse testis et hypens sibilando venena sua malicie in ea emisit. et manus. et oga mouet. Unde salomon. Mors et vita in manibz ligata in opibz.

Contra prouocatrix. Sermo contra hierusalem dirigitur quodnam columba pro ea quod peccans. et captivitatis tradita rursusque a deo redempta.

Call. Ecclae civitas est redempta sanguine christi. et columba propter ipsam civitatem. et multitudinem credentium cui sit dominatio quia pacificus egit in deum nec voluit audire legem dei. neclususque disciplinam. nec confusa est in domino

quia noluit appropinquare ad eam bene operando unde deo et seculo se posse servire credit. Cuius principes dum deservint in subiectos magis leones quam patres vocandi sunt. Judices etiam sicut lupi occidentes semper in vespere nebrarum manentes nec respicientes ad ortum solis. quasi in nocte nemine vidente plantantur possessiones ecclesie ut non habeant pauges quod comedant in mane verus ludus. quod nec parvi cibi relinquebantur. Prophete etiam in magistris qui debent alios docere de scripturis resani sunt in fide. et quod si infideles dum fidem quam astrinxerat facilius destruantur. Sacerdotes etiam quod sanguinem domini propter diuinitatem impie agunt in legem christi. putantes in ad ministracione eucharistie non esse inquirendam vitam sacerdotum tantum solenem orationem. de quibus dominus. Sacerdos in quaquam fuerit macula. non accedat oblatio. et offerre deo. et cum becmala sint in ecclasia. dominus demens in his quod non recedit ab ecclasia. et iustus in his quod reddit unius cuius in extra merita sua cum post noctem huic seculi mane adueniret dabit in luce iudicium et non abscondetur. Ne scierunt aitez iniurias postea vidicauit te quis confusionem. Disperdidisti de gentibus et destruxisti imperium corrum ut quegentes et dissipati sunt anguli eorum plaga non senseras saltus et vnitatis scires rum Desertas feci vias eorum. dum non est qui transeat Desolate civitates eorum. non remanente viro nec ullo habitatore. Dicitur atta feci misericordias meas ad penitentiam proximum timebis me. suscipes discipulos et dixi. o hierusalem. feci quidem haec tibi nam et non pribit habitaculum ei. Et feci et timeres me et suscipes discipulos. ne pribit p seclere tuo habitaculum. et templum. appet omnia in quibus visitaueram. Ut eruntamen dilucido surgentes corruerunt omnes cogitationes suas. Quapropter expecta me dicit dominus in die resurrectonis meae in futurum. quia iudicium meum ut congregem gentes. et colligam regna. Et effundas super eas indignationem meam. omnem iram furoris mei. In igne enim regni mei deuorabitur omnis terra

bus. **C**ontra prouocatrix. Sed econtra habitantes hierusalem quasi ex industria et ex contentione dilucido surrexerunt. ut in festinatione qua ad me redire debuerat ope demonstraret quod mente male conceperant. **Q**uapropter. Iudicii dicunt in abundantia christi quem expectant. ruribus gentibus congregatis et effuso super eas furore dei. igne zeli eius terram denorandam. et sicut ante edificationem turris omnes una lingua loquebatur ita omnibus conueritis ad cultum dei veri. omnes locuturos hebrei et totum orbem domino servitum.

Call. Expecta me ut patus dicas. Paratus et in die. Possunt autem hec de primo aduentu legi. quando deinceps calcato et omni erore sublati. terrenis etiam operibus destructis. omnibus linguis apostoli locuti sunt. quoniam via et peccata. deus in nobis resurgere vultus est. quando etiam omnes gentes

Sophonis

Qui a tunc reddam populis labiū
electuȝ. vt iuuocent om̄es in noīe
ti labore. vñ. lct. sub vno iugo
Domini 7 seruiāt ei humero vno.
vñ. regina saba venit audire sapientiam sa-
Ultra flumina ethiopie. inde sup-
lomonis.
plices mei. filiū dispersorū meorū
ethiopia puenet man⁹ dare deo. 7 cū mul-
titudo ḡtium credidit
defernit munus michi. **I**n die il-
la non cōfunderis sup cunctis ad-
iuentōibus tuis. quibus p̄uari-
ban eligerendo dei filii crucifigēdo
cata es in me. **Q**ui a tunc auferam
quidē scribas phariseos sacerdotes
de medio tui magniloquos super-
bię tuę. 7 nō adiūcies exaltari am-
plius in mōte sancto meo. **E**t dere-
linquaz in medio tui populu pau-
et p̄scatores.
perem 7 egenuȝ. 7 sperabūt in no-
tū multitudi q̄ clamauit crucifice. nō opti-
mates. nō p̄tifices. **S**et isti
mine domini reliquie israel. non
facient iniq̄itatem nec loquētur
in christi veritate credentes
mendaciū. 7 nō inuenietur in ore
omne mendaciū et dyabolo esse
eorum lingua dolosa. **Q**uoniam
dicentes. dñs regit me et n̄ m̄ d̄ in l. p. i. m. c.
ipsi pascentur 7 accubabunt. 7 nō
crederiū vicēt subiā bereticorū et p̄secutorū
erit qui exterreat. **L**auda filia sy-
dimissa iniq̄itate redēpta a domino.
iubila israel. **L**etare 7 exulta in oī
non tam vocēt cui dictū est. pacez reliquo
vobis p. m. d. v. **I**n fine auferet
corde filia hierusalem. **A**bstulit

Dicitur labio electo omis
nigredo aig. et teter
color. et venenū dra-
conis q̄ tincti eramus
relinqueret in fluminib⁹
ethyopie magistris p-
uersor⁹ do ḡtā q̄b⁹ an-
trugabam⁹ relictis. di-
spersi isrl̄ christo innu-
terā offerēt. **I**n die q̄
lumen christi sūt exor-
tum dicer̄ singul. non
pfandentis su.c.a.t. co-
gitatōnib⁹. s. pessimis
q̄bus opabaris cōtra
deū. et tollet supbia q̄
erigebat cōtra deū. et
contra montē lēm ei⁹.
i. ch̄stū. **E**t p supb⁹
relinqueret ppls humil⁹
q̄ nibil cogitet qd̄ deo
displiceat. **E**t nota q̄ in consumatōne mundi omnia nom̄a dignitatum
tollent et vnu grex humiliſ. sub mansueto pastore manebit. tunc reliquig
israel non negabūt domīnū. nec loquentur mendaciū id est ineptas fabu-
las et non inueniet in ore eoz l.d. christo p eis loquente qui est veritas. q̄
niam ipsi p. in uno grege. i. in ecclesia accubabūt. et inde non exterrabit eos
nabuch. i. dyaboli impetu.

Ca III

S non tuo merito. **T** habita de te. **F** accipie
laudem a te quasi pugnissimam hostiam. vel ga-
debit te esse laudabilem
In dilectione tua. Terultabit super te
T si pedico dicens **S** vanos **T** si peccando
In laude. **N**ugas qui alege **T** receperat
T **S** ad te pertinebant secundum predicationem
serat congregabo quia **T** ex te erant
S de ceteris predicis.
Vt non ultra habeas super eis oppro-
T **S** Et eos qui prout tibi impetrabat danabo.
T **S** homines vel demones
briuium. **E**cce ego interficiam omnes
S in fine.
Qui afflixerunt te in tempore illo.
S olim a via dei **S** ecclesiast
T saluabo claudicantem. et eam quod
S in temptationibus
S opinione. **S** suscipiā in fine.
Electa fuerat congregabo. **E**t ponā
S ut laudet et nomen eorum magnificē
eos in laudem et in nomen in omni
S vñ bis sunt quos aliquā habuimus in derisum.
terra confusio nis eorum. in tempe-
S quando suscipient electa
illo quo adducāt vos. et in tempe-
Quo congregabo vos **D**abo enim vos
S gloriae ducis in athletis suis cuz eos videtur
coronari
In nomine et in laudem omnium potest
T **S** in patria et **S** qui mundi miseriis et vinculis
carnis tenetbatur **E**nī cum converterit dominus cap-
ples. s. exul. ia. et l. israel
Pulis terre **L**um cōuertero **C**apti
T **S**piritualibus et carnalibus
uitate vestram corā oculis vris
S non dubie. non spe sed in re
Dicit dominus

Incepit prologus in aggeū
prophetā.

Djeremias propheta ob causam piuri sedechie regis. ut erby storia secundi libri palipomenon indicatur. qui fidei promissam nabuchodonosor regi chaldeorum non seruauerat. populum israel refert cum memorato rege israel expugnata hierusalem. captiuum in babiloniā fuisse productum. Sed cum memoratus populus multis temporibus ydolatriis seruiendo etiā effusione sanguinis innocentium se grauiē impiaisset. volens deus generatōne vniuersam eiusdem populi ob causam

Domini et portauerit
ingū eius, tunc o filia
id est o synagoga qn
dam filia quā toto or
be dispersi, licet iude
qs. tñc tamen te ethi
opia. i. populo gentili
um, in die illa cum cre
diderit multitudo gē
tium, deferent' michi
victime, et vero legi fe
ro nubet ethyopissa.
¶ tac etiā tu non cōsu
deris penitus sup er
roribus tuis

Quoniam ipsi.
Hec de primo aduen-
tu intelliguntur inde
singunt se in fine babi-
tatu roshierusalem. et
more pecorum herbis
virentibus pascendo
et cunctis gentibus dele-
tis et sibi subiectis non
posse esse quod eos extirpare.
Lauda. Iudicii cui
christo suo uenturo ha-
oia sibi remittunt. quod
nos cum christo iam sumus
consecuti.
Dicitur dixit. iudicium
meum ut cor credeat certe-

meū nō cogit geret
et supposuit etiā d' eth-
opia vētuos ad fidē
reliqas etiā isrl' credi-
tural' et saluādas nū
agit te generali cōsu-
matōe mundi

Cecula vel quilibet
aia i specula pstitute
lata in iqtates a se s-
latas et se redempta ab
eo q oia redemit.
Consunt h oia d
secundo aduētu accipi
h cū in aggeo. 7 zache-
ria et sophonia silli-
ppetia sit. 7 mathe-
ppetia zacharie in p-
mo aduētu ppletā t-
stet: q d. **E**xulta si. f.
i. f. i. ecce rex tu v. t. i.
f. ordine xitatis du-
mur nō futurū spare
factum.

Nugas Sciam
in hebreo cādē eē v
cez. riō ličē i hebreo
ponit vī appareat h
brēa liguā matrež est
omniū lincuarum.

Ecce ego inter
Hoc permittunt sibi iu-
dei in aduentu christi
sui et putat oes gete
interficiendas a domino
que afflixerunt israel et sy-
rigedam. et ponendo eos in
fusi. et hoc fore cum ierusalem reged-
atur. et iuste non agitur pniac. ne
succedente negligitur.
Inquit temptationi.
Porro per quam in hoc seculo dure